

TÜRKİYE'DE CAM UÇURUM KONUSU İLE İLGİLİ HAZIRLANMIŞ OLAN TEZLERİN İNCELENMESİ: BİR İÇERİK ANALİZİ DEĞERLENDİRMESİ

Fidan ALHAS^{1+*}

¹Dr., İnönü Üniversitesi, İşletme Ana Bilim Dalı, Yönetim ve Organizasyon Bilim Dalı, Malatya, Türkiye

*fdalhas@gmail.com

+ ORCID: 0000-0002-4254-3519

Öz–Bu araştırmadaki temel amaç, Türkiye’de 2011-2022 yılları arasında Cam Uçurum konusu ile ilgili hazırlanmış olan yüksek lisans tezlerini yayım yılına, enstitüsüne, üniversite adına, anabilim dalına, danışman unvanına, en çok yayın yapıldığı yıla, örneklem iline, araştırma yöntemine, örneklem grubuna, örneklem yöntemine, ölçeğine, değişken sayısına, ölçek türüne, yazıldığı dile, örneklem büyüklüğüne, istatistikî yöntemine, üniversite türüne, veri toplama yöntemine ve diğer değişkenine göre ele almak ve kapsamlı bir şekilde bunları ortaya koymaktır. Bu araştırmada ele alınan tezleri inceleyebilmek amacı ile içerik analizi kullanılmıştır. Bu tezlerin 5’inde de “Cam Uçurum” kelimesi kullanılmıştır. Bu tezlerden 4’ünün işletme konusunda ve 1’inin de psikoloji konusunda hazırlandığı görülmüştür. Bu tezlerden 2’si Orta Doğu Teknik Üniversitesi’nde, 2’si Kafkas Üniversitesi’nde ve 1’i de Trakya Üniversitesi’nde hazırlanmıştır. Bu tezlerden 4’ünün nicel yöntemlerle ve 1’inin de nitel yöntemlerle hazırlandığı belirlenmiştir. Bu tezlerde örneklem seçim yöntemi olarak 1’inde rastgele örneklem, 1’sinde kartopu örneklem, 2’sinde kolayda örneklem ve 1’inde ise, görüşme yöntemi kullanılmıştır. Bu tezlerin 3’ünde lisans öğrencileri ve 2’sinde ise, özel sektör çalışanları örneklem grubu olarak seçilmiştir. Bu araştırmanın sonuçlarına göre, Türkiye’de “Cam Uçurum” konusu ile ilgili yapılan yüksek lisans tezlerinin yetersiz olduğu belirlenmiştir. Gelecekte daha fazla yüksek lisans tezlerinin yazılmasının ve bu konunun doktora tezlerinde de çalışılmasının ilgili literatüre katkıda bulunabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler–Cam Uçurum, Doküman Analizi, Yüksek Lisans Tezi, İçerik Analizi.

EXAMINATION OF THE THESES PREPARED ON THE GLASS CLIFF TOPIC IN TURKEY: A CONTENT ANALYSIS EVALUATION

232

Abstract – The main purpose of this research is to consider the master's theses prepared on the Glass Cliff topic in Turkey between 2011-2022 according to the year of publication, institute, university name, department, consultant title, year of most publications, sample province, research method, sample group, sample method, scale, number of variables, scale type, language in which it was written, sample size, statistical method, university type, data collection method, and other variables and to reveal them comprehensively. Content analysis was used in order to be able to examine the theses considered in this research. The word “Glass Cliff” was also used in 5 of these theses. It has been seen that 4 of these theses were prepared on the subject of business administration and 1 on the subject of psychology, 2 of these theses were prepared at Middle East Technical University, 2 at Kafkas University and 1 at Trakya University. It was determined that 4 of these theses were prepared by quantitative methods, and 1 by qualitative methods. In these theses, random sample selection method was used in 1, snowball sample in 1, easy sample in 2 and interview method in 1. Undergraduate students were selected as the sample group in 3 of these theses and private sector employees in 2 of them. According to the results of this research, it has been determined that the master's theses conducted on the subject of “Glass Cliff” in Turkey are insufficient. It is thought that writing more master's theses in the future and studying this topic in doctoral theses may contribute to the relevant literature.

Keywords –Glass Cliff, Document Analysis, Master's Thesis, Content Analysis.

1. GİRİŞ

Türk aile yapısının daha çok ataerkil bir kültür yapısına sahip olması nedeniyle belirli roller belirli cinsiyetlere atfedilmiştir. Ayrıca bireyler için daha önceden belirlenmiş rol kalıplarının dışına çıkmaları pek mümkün görünmemektedir. Çünkü sert ve katı toplum yapısına sahip kültürlerde her bir cinsiyete yüklenen roller çok daha fazla keskindir (Alhas, 2020a: 84). Bu nedenle her bir cinsiyete yüklenen roller değiştirilemez olarak görülmektedir. Ancak son yıllarda toplumda meydana gelen değişim ve dönüşümlere bağlı olarak cinsiyetlere yüklenen rol kalıplarında da birtakım değişiklikler olmuştur. Bu değişikliklerin birisi de kadınların iş hayatına katılmalarıdır. Kadınların iş hayatına katılmaları daha önceden erkek yöneticileri rahatsız etmezken son zamanlarda artık bu durumdan dolayı huzursuz olmalarına neden olmaktadır. Bu durum temel olarak daha önceden kendilerinden daha düşük pozisyonda çalışan kadın yöneticilerin daha üst düzey yöneticilik pozisyonlarına ulaşmalarından kaynaklanmaktadır (Alhas, 2021a: 65). Literatürde cam tavan olarak bilinen bu kavram kadın yöneticilerin alt düzey yöneticilik pozisyonundan orta düzey yöneticilik pozisyonlarına yükselememeleri için geliştirilen bir kariyer engeli olarak ifade edilebilir. Bu bağlamda kadın yöneticilerin alt düzey yöneticilikten orta düzey yöneticiliğe yükselmelerinden erkek yöneticiler rahatsız olsalar bile kolay bir biçimde ifade edememektedirler. Bununla birlikte kadın yöneticilerin daha fazla eğitim almaları ve toplum tarafından daha fazla desteklenmeleri kadın yöneticilerin daha üst düzey yöneticilik pozisyonlarını hedeflemelerini kolaylaştırmaktadır. Ancak erkek yöneticiler kadın yöneticilerin kendileriyle eşit pozisyonlara yükselmelerini istemezler ve kadının yöneticilerin kariyer gelişmelerinin belli seviyede kalması gerektiğini düşünmektedirler (Alhas, 2020b: 14). İlaveten kadın yöneticilerin orta düzeyde yöneticilik yapabilmek için gerekli deneyim, bilgi ve beceriye sahip olmadıklarını da düşünmektedirler (Ganiyu vd., 2018'den akt. Alhas, 2020c: 206).

Erkek yöneticiler toplum tarafından eleştirilmemek, toplumun desteğini alan kadınlarla çatışmamak ve var olan desteğini kaybetmemek için birtakım görünmeyen ve bilinmeyen bir kariyer engelleri geliştirmişlerdir (Alhas, 2020d: 84). Literatürde cam uçurum olarak bilinen bu kavram işletmenin iflasın eşiğinde olduğu durumlarda ya da işletmenin kriz dönemlerinde bir erkek yöneticiden ziyade kadın yöneticinin üst düzey yöneticilik pozisyonuna hileli bir biçimde atanmasıdır (Yıldız vd., 2016: 1130). Cam uçurum kavramına göre kadın yöneticiler cam tavanı kırıp bir sonraki üst düzey pozisyona atanmak için ne kadar çok çabalarlarsa bu pozisyona normal

şartlar altında ulaşamayacaklarını ifade eden bir olgudur (Ryan vd., 2010b: 485).

Cam uçurum; zaten daha önceden krizin eşiğinde olan işletmeye sadece kadın yöneticiyi suçlamak ve kadın yöneticiden üst düzey yönetici olamayacağı düşüncesini ortaya koyabilmek için erkek yöneticiler tarafından geliştirilen ve bir cinsiyet eşitsizliğini savunmak için ortaya koyulan bir kavramdır (Chambers, 2011: 4-5). Cam uçurum kavramındaki temel mantık erkek yöneticilerin işletmenin refah seviyesinin yüksek olduğu ve kurumun daha fazla başarılı olduğu zamanlarda atanmaları ve kadın yöneticilerin ise, işletmenin daha çok kriz yaşadığı dönemlerde ve kurumun daha fazla başarısız olduğu zamanlarda üst düzey yöneticilik pozisyonlarına atandıkları görülmektedir (Bruckmüller ve Branscombe, 2010: 443).

Cam uçurum konusunda hazırlanan akademik araştırmaların en önemli veri kaynaklarından birisi olan yüksek lisans tezlerinden faydalanılmasının ilgili literatüre katkıda bulunabileceği düşünülmüştür.

Bu araştırmada Türkiye'de 2011-2022 yılları arasında hazırlanan yüksek lisans tezlerini incelenerek daha önceden belirlenmiş kriterler açısından sınıflandırılmıştır. Bu nedenle cam uçurum konusu ile ilgili olarak hazırlanan yüksek lisans tezlerinin enstitüsü, üniversite adı, anabilim dalı, danışman unvanı, en çok yayın yapıldığı yıl, örneklem ili, araştırma yöntemi, örneklem grubu, örneklem yöntemi, ölçeği, değişken sayısı, ölçek türü, yazıldığı dil, örneklem büyüklüğü, istatistiki yöntemi, üniversite türü, veri toplama yöntemi ve diğer değişkeni açısından var olan durumları ele alınmıştır. Cam uçurum konusu ile ilgili olarak yüksek lisans tezlerini düzenli bir biçimde ortaya koyulmasına yardımcı olan bu araştırmanın "Cam Uçurum" konusunda gelecekte yapılabilecek araştırmalara ve araştırmacılara bütüncül bir bakış açısı sağlayacağı düşünülmektedir.

2. CAM UÇURUM

Toplumların kültür yapısı bireylere yüklediği cinsiyetçi normları farklılaştırmaktadır. Buna göre erkek egemen kültürlerde erkeklerin daha fazla önemsendiği ve kadın egemen kültürlerde ise, kadınların daha fazla önemsendiği söylenebilir. Bu açıdan bakıldığında ataerkil kültür yapısı; geleneksel bir hale gelmiş toplum içerisinde yer alan hem kültürel ve tarihi birikimi içeren hem de kutsal merci olarak dini temel alan bir referanstır (Korkmaz, 2022: 56). Bu nedenle ataerkil kültür yapısını temel alan erkeklerin egemen ve otorite olduğu ve kadınların ise, ikincilleştirildiği karakterize edilmektedir (Sultana, 2019: 418).

Ataerkil toplumlarda erkeklerin ön planda tutulmaları ve kadınların ikinci plana atılmaları kadın ve

erkeklere farklı rol ve görevlerin yüklenmesine neden olmaktadır. Bu durumun ise, toplumda cinsiyet eşitsizliğine neden olduğu ifade edilmektedir. Bu bağlamda toplumsal cinsiyet eşitsizliği erkekler ve kadınlar arasında sosyal hayatta daha önceden belirlenmiş roller nedeni ile fırsat, olanak ve kaynak kullanımını konusunda kadın ve erkek cinsiyetine farklı rollerin atfedilmesidir (Bardakçı ve Oğlak, 2022: 71). Bu noktada toplum tarafından kadın ve erkeklere yüklenen rollerin onların içinde bulunduğu durumunu ve gelecekteki hayatını etkileyebilecek önemli konuları kapsadığı da düşünülmektedir (Kahraman, 2010: 30). Bu bahsedilen konulardan birisi de kadınların çalışma hayatıdır. Çalışma hayatında var olmak ve yükselmek isteyen kadınlar yalnızca cinsiyetinden dolayı pek çok olumsuz ayrımcılığa maruz kalabilmektedirler.

İş hayatında daima ön planda olmaları gerektiğini düşünen erkek yöneticiler kadın yöneticilerin iş hayatında olmaması gerektiğini inanmaktadırlar. Ya da erkek yöneticiler kadın yöneticilerin evde ev hanımı olarak kalmaları gerektiği, çocuk bakımını üstlenip aileleriyle ilgilenmeleri ya da alt düzey yöneticilik pozisyonlarında kalmalarını gerektiğini düşünmektedirler (Alhas, 2016: 6-7). Ayrıca hem toplumun kadın yöneticileri desteklemeleri hem de zaten bir üst düzey yöneticilik pozisyonlarına atanmak istemeyeceklerini düşünen erkek yöneticilerin kadın yöneticilerin alt düzey yöneticilik pozisyonlarında bulunmalarına karşılık olarak sessiz kalmaktadırlar. Ancak kadın yöneticilerin kariyerlerinde ilerlemek istemeleri ve üniversite eğitimleri sonrasında yüksek lisans eğitimlerine devam etmeleri ve etmeleri toplumun kadın yöneticilere bakış açısının olumlu yönde değişmesi (Karatepe ve Nalcı Arıbaş, 2017: 17) kadın yöneticilerin bir üst düzey pozisyonu hedeflemelerine neden olmuştur.

Kadın yöneticilerin alt düzey yöneticilikten daha fazlasını hedefleyerek orta düzey yöneticilik pozisyonlarında yer edinmek istemeleri karşısında erkek yöneticilerin bu duruma karşı olmaları kadın yöneticilerin işletmeyi yönetmek için gerekli olan kararlılığa, azme ve kişilik özelliklerine sahip olmadıklarını (Akdemir vd., 2019: 191) düşündüren görünmeyen ve şeffaf olan bir kariyer engeli geliştirmişlerdir. Literatürde cam tavan olarak bilinen bu kavram iş hayatında var olmak isteyen ve kariyerlerinde yükselmek isteyen kadın yöneticilere uygulanan bir engel olarak ifade edilmektedir (Kiroğlu Bayat ve Baykal Parıldar, 2021: 749).

Son dönemlerde kadın yöneticilerin kendilerine konulan bu kariyer engelinin farkına varmaları, hukuki açıdan haklarını arayabilmeleri ve toplum tarafından daha fazla desteklenmeleri cam tavan engelinin aşılmasına yardımcı olabileceği söylenebilir. Bu nedenle kadınların daha fazla bilinçli hale gelmeleri, doktora eğitimlerine kadar

eğitimlerine devam edebilmeleri ve yasal yönden daha fazla olumlu ayrıcalıklara sahip olmaları kadın yöneticilerin orta düzey yöneticilikten üst düzey yöneticiliğe geçiş süreçlerini hızlandırmıştır. Bu nedenle kadın yöneticilerin kendileriyle eşit pozisyonda olmasından dolayı çeşitli kariyer engelleri geliştiren erkek yöneticilerin bu kez de kadın yöneticilerin kendilerinden daha üst düzey pozisyonlara ulaşmalarını engelleyebilecek birtakım yeni engeller geliştirdikleri görülmektedir. Literatürde cam uçurum olarak bilinen bu kavram işletmenin hisse senedi performansının yüksek olduğu dönemlerde erkek yöneticilerin üst düzey yöneticilik pozisyonlarına atanmalarını ve hisse senedi performansı düştüğü dönemlerde ise, kadın yöneticilerin üst düzey pozisyonlara atanmalarını ifade eder (Haslam ve Ryan, 2008: 531).

Cam uçurum engeline göre kadın yöneticiler ve erkek yöneticiler birbirinden çok farklı şartlar altında rekabet ettikleri, kadın yöneticilerin başarılı olma ihtimali bulunmayan üst düzey yöneticilik pozisyonlarına atanmaları için bir günah keçisi olarak seçtikleri ve toplumun bazı kesimleri ve erkek yöneticiler tarafından acımasızca eleştirilebilmek için geliştirilen hileli bir atama durumudur. Bu atama durumu bilinmeyen, görünmeyen, tam olarak anlaşılamayan ve bir yönetim oyununun sonucunda ortaya çıkan yeni bir kariyer engeli olarak da ifade denebilir.

Bu araştırma Türkiye'deki literatüre henüz giren ve üzerinde çok az çalışılan bir kavram olan "Cam Uçurum" kavramı açıklanmaya çalışılmıştır. Türkiye bağlamında üzerinde çok az sayıda araştırma yapılan cam uçurum kavramının ilgili literatüre katkıda bulunacağı da düşünülmüştür. Ayrıca cam uçurum konusunda hazırlanan yüksek lisans tezlerinin incelendiği herhangi bir araştırmaya da rastlanılmamış olmasının araştırmanın özgün yanını ortaya koyduğu da düşünülmektedir.

3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu araştırma nitel bir araştırma olarak hazırlanmıştır. Nitel araştırma yapabilmek için içerik analizinden faydalanılmıştır. İçerik analizi; daha önceden belirlenmiş metinlerin, dokümanların, belgelerin ve temaların içeriklerini belirli kurallar içerisinde nesnel olarak analiz edebilmesine olanak sağlayan bir analiz türü olarak ifade edilmektedir (Metin ve Ünal, 2022: 275). İçerik analizinde temel amaç belirli bir konuyu ele almak suretiyle birbiriyle ilişkisi olmayan konularda yapılan, yayımlanmayan veya yayımlanan tüm nicel ve nitel araştırmaların incelenerek düzenlenmesi ve konuya ilişkin genel eğilimlerin ortaya koyulmasıdır (Ültay vd., 2021: 190). İçerik analizinin betimleyici içerik analizi, meta-sentez analizi ve meta analizi olmak üzere üç değişik şekli vardır (Çalık ve Sözbilir, 2014: 34). Betimleyici İçerik Analizi; daha önceden belirlenmiş olan bir

konu üzerinde gerçekleştirilmiş araştırmaların ele alınarak bu araştırmaların eğilimlerinin ve sonuçlarının tanımlayıcı bir boyutta değerlendirilmesini içeren sistemli bir analizdir (Sözbilir vd., 2012'den akt. Değirmençay ve Cin, 2016: 302). Meta Sentez Analizi; aynı olan konular üzerinde yapılmış olan araştırmaların temalar oluşturulmak suretiyle eleştiri içeren bir bakış açısıyla yorumlanması ve sentezlenmesini içeren bir analizdir (Kaleli Yılmaz, 2015: 107). Son olarak Meta Analiz ise; bir ilişki özelinde hazırlanarak konu ile alakalı olmak şartıyla mümkün olabildiğince tüm kişisel araştırmaların bir bütün halinde ele alınıp değerlendirilmesini içeren bir analizdir (Aksoy Kürü, 2020: 146). Bu araştırma içerik analizlerinden betimleyici içerik analizi ile incelenmiştir. Yine bu araştırmada incelenen dökümanlar 2011-2022 yılları arasında "Cam Uçurum" konusu ile ilgili olarak hazırlanmış olan yüksek lisans tezleridir.

3.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Türkiye'de "Cam Uçurum" konusu ile ilgili hazırlanan yüksek lisans tezlerini nitel araştırma yöntemi olan içerik analizi yönteminden faydalanarak incelemektir. Bu amaca ulaşabilmek için 2011-2022 yılları arasında hazırlanmış olan bütün yüksek lisans tezleri ele alınmıştır. 2011-2022 yılları arasında "Cam Uçurum" konusu ile ilgili olarak hazırlanmış 5 adet yüksek lisans tezi olduğu belirlenmiştir. Ayrıca bu belirlenmiş olan amaca ulaşabilmek için araştırma konusu olan yüksek lisans tezleri belirli kıstaslar çerçevesinde analiz edilerek "Cam Uçurum" konusu ile ilgili olarak aşağıda yer alan sorulara cevap aranmıştır. Bu sorular ise şunlardır:

1. Tezlerin yayım yılına göre dağılımı nasıldır?
2. Tezlerin enstitülerine göre dağılımı nasıldır?
3. Tezlerin üniversite türüne göre dağılımı nasıldır?
4. Tezlerin anabilim dallarına göre dağılımı nasıldır?
5. Tezlerin danışman unvanına göre göre dağılımı nasıldır?
6. Tezlerin en çok yayın yapıldığı yıla göre göre dağılımı nasıldır?
7. Tezlerin örneklem illerine göre dağılımı nasıldır?
8. Tezlerin araştırma yöntemlerine göre dağılımı nasıldır?
9. Tezlerin örneklem grubuna göre dağılımı nasıldır?
10. Tezlerin örneklem yöntemine göre dağılımı nasıldır?
11. Tezlerin ölçeklerine göre dağılımı nasıldır?
12. Tezlerin değişken sayısına göre dağılımı nasıldır?

13. Tezlerin ölçek türlerine göre dağılımı nasıldır?
14. Tezlerin yazıldığı dillere göre dağılımı nasıldır?
15. Tezlerin örneklem büyüklüğüne göre dağılımı nasıldır?
16. Tezlerin istatistikî yöntemlerine göre dağılımı nasıldır?
17. Tezlerin üniversite türüne göre dağılımı nasıldır?
18. Tezlerin veri toplama yöntemine göre dağılımı nasıldır?
19. Tezlerin diğer değişkenlere göre dağılımı nasıldır?

3.2. Araştırmanın Önemi

"Cam Uçurum" yurt dışındaki literatürde yıllardır çalışılmaktadır. Örneğin; Ashby vd., (2007)'nin yaptığı çalışmadaki amaç, hukuk öğrencileriyle yapılan deneysel bir çalışmada düşük riske sahip olan ya da yüksek riske sahip olan yasal davaya yöneticilik etmek amacıyla bir adayın atanma durumunu araştırmaktır. Oelbaum (2016)'nın yaptığı çalışmadaki amaç, daha önceden araştırılan teoriyi sistemli bir şekilde organize etmek ve cam uçurumun yarattığı etkinin altında yatan süreçleri deneye dayalı olarak test etmektir. Ryan vd., (2010a)'nin yaptığı çalışmadaki amaç, bir İngiliz siyaset bilimi sınıfında ders alan seksen lisans öğrencisi tarafından güvenli ya da riskli bir koltuğun ara seçim döneminde bir adayın seçimini deneysel bir biçimde araştırmaktır. Ryan ve Haslam (2005)'in yaptığı çalışmada amaç, kadınların mevcut konumundan daha yüksek düzeyde pozisyonlara ulaşmalarına rağmen pozisyonlarının riskli ya da güvencesi olmadığı durumlarda kendilerini cam uçurumlu pozisyonlarda bulma ihtimallerinin erkeklerden daha fazla olduğunu araştırmaktır. Ancak Türkiye'deki literatürde çok yeni fark edilmiş olup yakın dönemlerde bu konu üzerinde çalışılmıştır. Bu nedenle literatürde "Cam Uçurum" konusu üzerinde bu türden bir araştırmayı içeren bir nitel araştırma olduğu görülmüştür. Bu nedenle bu araştırmanın ilgili literatürdeki boşluğu dolduracağı gelecekte bu türde yapılacak olan araştırmalara yön verebileceği düşünülmüştür.

3.3. Araştırmanın Dökümanı

Bu araştırmada "Ulusal Tez Merkezi (YÖK TEZ)"de yer alan ve "Cam Uçurum" konusu ile ilgili hazırlanan tezlerden faydalanılmıştır. Araştırmada kullanılan tezlerde başlık, özet ve anahtar kelimelere dikkat edilmiştir. Yapılan bu araştırmada belirlenmiş ölçütlere hizmet eden tezlere ulaşılmış ve bu tezlerin içerikleri de ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir.

3.4. Araştırmanın Deseni

Bu araştırma içerik analizinin bir türü olan betimleyici içerik analizi türünde hazırlanmıştır. Betimleyici içerik analizi; toplanan ve elde edilen verilerin açıklayıcı ilişkilere dönüştürülebilmesi amacıyla yapılan bir analizdir (Telli Danışmaz, 2019: 1278-1279). Betimleyici içerik analizi yaklaşımı sayesinde yüksek lisans tezleri incelenmiştir. Araştırmada “Cam Uçurum” konusunda 2011-2022 yılları arasında hazırlanan yüksek lisans tezlerinin araştırma eğilimleri belirlenmek istenmiştir.

3.5. Araştırmanın Varsayımları ve Sınırlılıkları

Bu çalışmada ele alınan hazırlanan tezlerle ulaşılabildiği ve bu tezler ile ilgili bütün bilgilerin elde edilebilmesi için YÖK TEZ kullanılmıştır. Araştırmada sadece YÖK TEZ’de yer alan tezler kullanılmıştır. Araştırmada ele alınan tezlerin indirildiği YÖK TEZ’deki tezlerle ilişkin bilgilerin doğru, tam, eksiksiz ve güncel bilgiler olduğu varsayılmıştır.

3.6. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Bu çalışmadaki evren Türkiye’de “Cam Uçurum” konusu ile ilgili olarak hazırlanan yüksek lisans tezleridir. Bu çalışmanın örnekleme ise, YÖK TEZ’de “Cam Uçurum” konusu ile ilgili 2011-2022 yılları arasında erişime açık olan yüksek lisans tezleridir.

3.7. Araştırmadaki Verilerin Toplanması Süreci ve Analizi

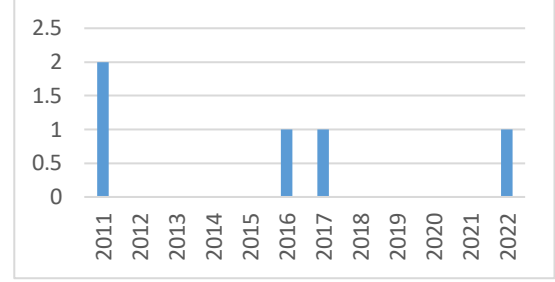
Bu çalışmada YÖK TEZ’in 2023 yılına kadar hazırlanmış olan tezlerle ulaşmak için “Cam Uçurum” anahtar kelimesi kullanılmış, izin durumu olarak “İzinli” seçilmiş ve tez türü “Yüksek Lisans Tezi” seçilmiştir. Bu çalışma için “Cam Uçurum” konusu ile ilgili olarak hazırlanan tezleri incelemek için bir form oluşturulmuştur. Bu formda tezin yayım yılı, enstitü türü, üniversite adı, anabilim dalı, danışman unvanı, en çok yayın yapıldığı yıl, örneklem ili, araştırma yöntemi, örneklem grubu, örneklem yöntemi, ölçeği, değişken sayısı, ölçek türü, yazıldığı dili, örneklem büyüklüğü, istatistikî yöntemi, üniversite türü, veri toplama yöntemi ve diğer değişkenine ilişkin bilgiler yer almaktadır. Bu başlıklar önce Excel’e aktarılmış daha sonra SPSS 25.0 programıyla analiz edilmiştir. Belirlenen bu başlıklara ilişkin veriler grafikler aracılığıyla aktarılmıştır.

3.8. Araştırmanın Bulguları

Araştırmada belirlenmiş olan sorulara cevap aramak için hazırlanan bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir.

3.8.1. Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Yayım Yıllarına Göre Dağılımı

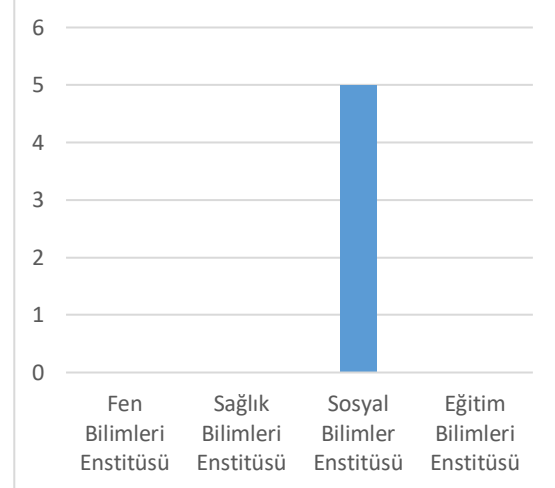
Grafik 1: Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Yayım Yıllarına Göre Dağılımı

Grafik 1 incelendiğinde, “Cam Uçurum” konusunda yapılan ilk araştırmaların 2011 yılında hazırlandığı belirlenmiştir. 2011 yılında 2 adet, 2016 yılında 1 adet, 2017 yılında 1 adet ve 2022 yılında 1 adet tez hazırlandığı belirlenmiştir. 2022 yılı sonu itibarıyla toplamda 5 adet tezin hazırlandığı görülmüştür.

3.8.2. Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Enstitülerine Göre Dağılımı

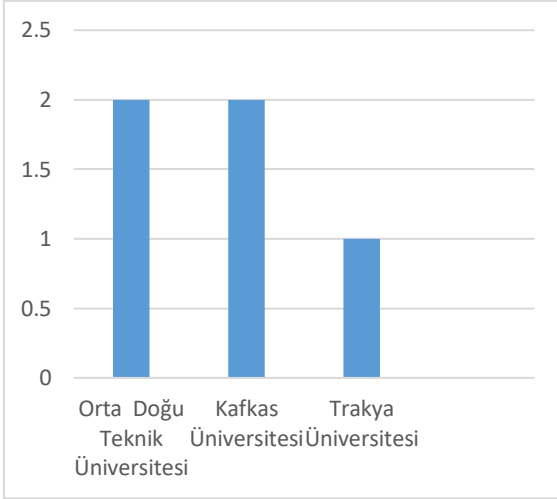
Grafik 2: Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Enstitülerine Göre Dağılımı

Grafik 2 incelendiğinde, “Cam Uçurum” konusunda yapılan tezlerin tamamının sosyal bilimler enstitüsünde hazırlandığı belirlenmiştir. 2022 yılı sonu itibarıyla toplamda 5 adet yüksek lisans tezinin Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde hazırlandığı görülmüştür. Ayrıca “Cam Uçurum” konusunda Fen Bilimleri Enstitüsü, Sağlık Bilimleri Enstitüsü ve Eğitim Bilimleri Enstitüsü’nde hazırlanmış olan bir yüksek lisans tezine de rastlanılmamıştır.

3.8.3. Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Üniversite Türüne Göre Dağılımı

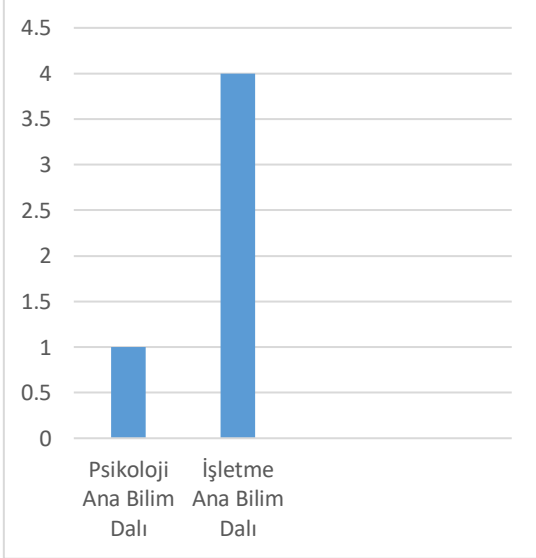
Grafik 3: Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Üniversite Adına Göre Dağılımı

Grafik 3 incelendiğinde, “Cam Uçurum” konusunda yapılan tezlerin 2’sinin Orta Doğu Teknik Üniversitesi’nde, 2’sinin Kafkas Üniversitesi’nde ve 1’inin de Trakya Üniversitesi’nde hazırlandığı belirlenmiştir.

3.8.4. Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Ana Bilim Dallarına Göre Dağılımı

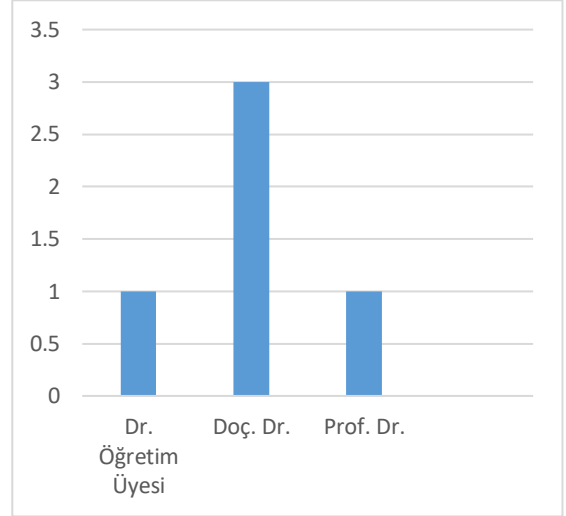
Grafik 4: Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Anabilim Dallarına Göre Dağılımı

Grafik 4 incelendiğinde, “Cam Uçurum” konusunda yapılan tezlerden 1’inin Psikoloji Anabilim Dalında ve diğer 4’ünün de İşletme Anabilim Dalı’nda hazırlandığı belirlenmiştir.

3.8.5. Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Danışman Unvanına Göre Dağılımı

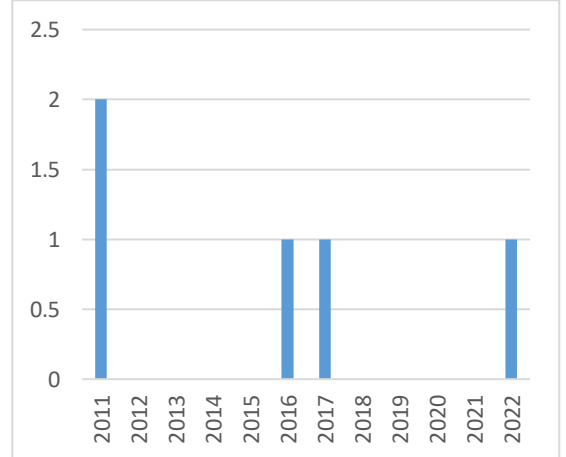
Grafik 5: Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Danışman Unvanına Göre Dağılımı

Grafik 5 incelendiğinde, “Cam Uçurum” konusunda yapılan tezlerin tez danışmanına bakıldığında 1’inin Doktor Öğretim Üyesi, 1’inin Profesör Doktor ve diğer 3’ünün ise, Doçent Doktor olduğu belirlenmiştir.

3.8.6. Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin En Çok Yayın Yapıldığı Yıla Göre Dağılımı

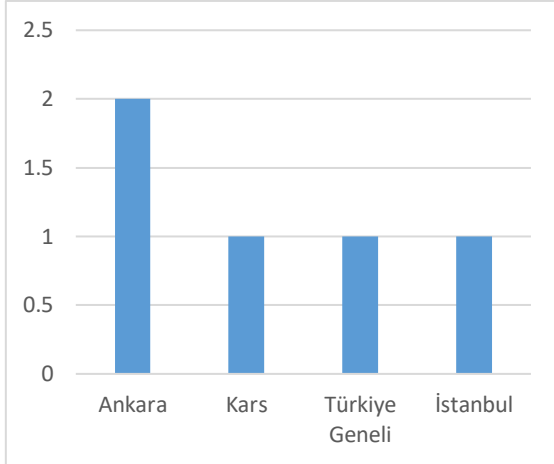
Grafik 6: Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin En Çok Yayın Yapıldığı Yıla Göre Dağılımı

Grafik 6 incelendiğinde, “Cam Uçurum” konusunda yapılan tezlerin çoğunluğunun 2011 yılında hazırlandığı belirlenmiştir. Bu tezlerin ilk olarak 2011 yılında hazırlandığı da tespit edilmiştir. Ayrıca 2011 yılında 2 adet, 2016 yılında 1 adet, 2017 yılında 1 adet ve 2022 yılında 1 adet hazırlandığı görülmüştür.

3.8.7. Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Hazırlandığı Örneklem İllerine Göre Dağılımı

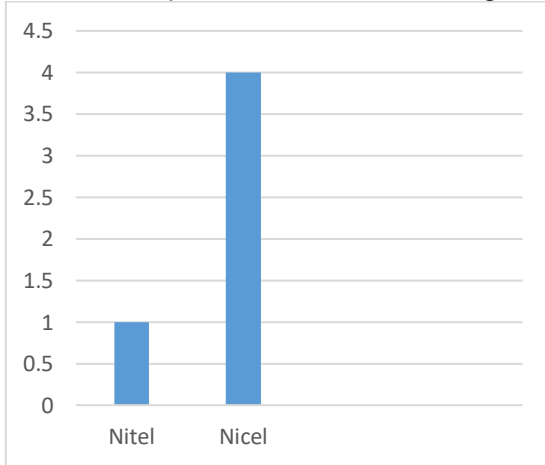
Grafik 7: Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Hazırlandığı Örneklem İllerine Göre Dağılımı

Grafik 7 incelendiğinde, “Cam Uçurum” konusunda yapılan tezlerin çoğunluğunun Ankara ilinde hazırlandığı belirlenmiştir. Ankara ilinde 2, Kars ilinde 1, İstanbul ilinde 1 ve Türkiye genelinde 4 araştırma gerçekleştirildiği görülmüştür.

3.8.8. Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Araştırma Yöntemlerine Göre Dağılımı

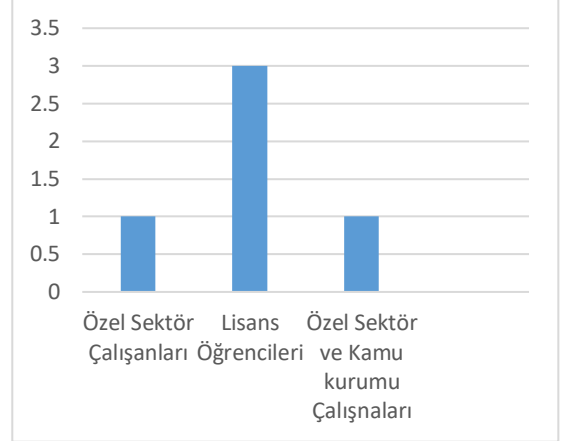
Grafik 8: Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Araştırma Yöntemlerine Göre Dağılımı

Grafik 8 incelendiğinde, “Cam Uçurum” konusunda yapılan tezlerin çoğunluğunun nicel yöntemlere göre hazırlandığı belirlenmiştir. Ayrıca bu tezlerde 1’inin nitel yöntemlere göre yapıldığı ve diğer 4’ünün ise, nicel yöntemlere göre hazırlandığı görülmüştür.

3.8.9. Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Örneklem Grubuna Göre Dağılımı

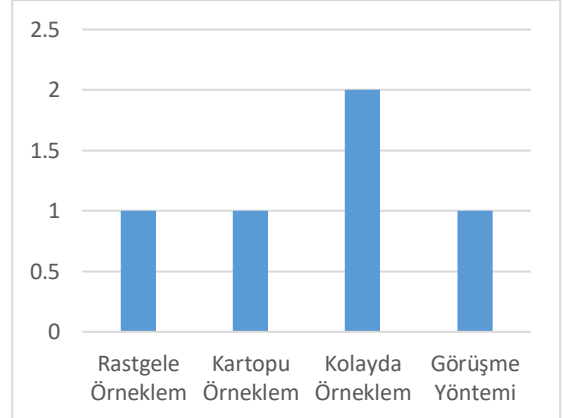
Grafik 9: Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Örneklem Grubuna Göre Dağılımı

Grafik 9 incelendiğinde, “Cam Uçurum” konusunda yapılan tezlerin çoğunluğunun lisans öğrencileri üzerinde gerçekleştirildiği belirlenmiştir. Ayrıca özel sektör çalışanları 1, özel sektör ve kamu kurumu çalışanlarının birlikte yer aldığı 1 ve lisans öğrencileri üzerinde 3 araştırma yürütüldüğü görülmüştür.

3.8.10. Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Örneklem Yöntemine Göre Dağılımı

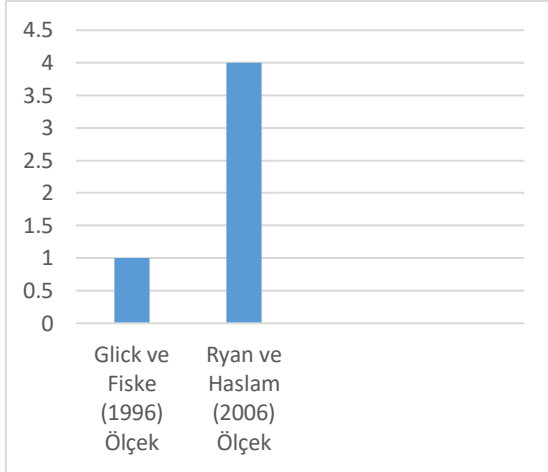
Grafik 10: Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Örneklem Yöntemine Göre Dağılımı

Grafik 10 incelendiğinde, “Cam Uçurum” konusunda yapılan tezlerin çoğunluğunun Kolayda Örneklem Yöntemi ile hazırlandığı belirlenmiştir. Araştırmaların Rastgele Örneklem ile 1, Kartopu Örneklem ile 1, Görüşme Yöntemi ile 1 ve diğer 2’sinin Kolayda Örneklem ile yapıldığı görülmüştür.

3.8.11. Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerde Kullanılan Ölçeklere Göre Dağılımı

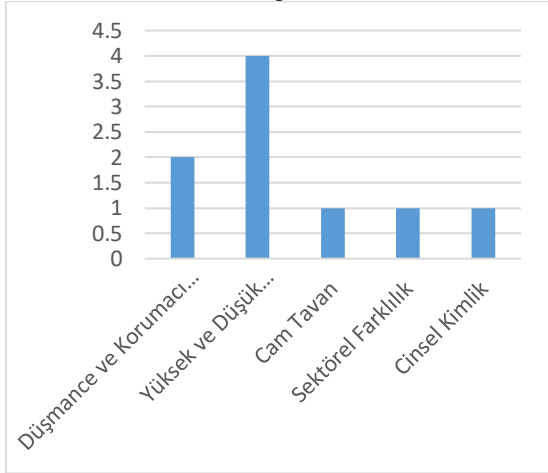
Grafik 11: Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Kullanılan Ölçeklere Göre Dağılımı

Grafik 11 incelendiğinde, “Cam Uçurum” konusunda yapılan tezlerin çoğunluğunda Ryan ve Haslam (2006) tarafından geliştirilen ölçeği kullandıkları belirlenmiştir. Ayrıca Glick ve Fiske (1996) tarafından geliştirilen ölçeğin 1 ve Ryan ve Haslam (2006) tarafından geliştirilen ölçeğin 4 defa kullanıldığı da görülmüştür.

3.8.12. Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerde Kullanılan Değişken Sayısına Göre Dağılımı

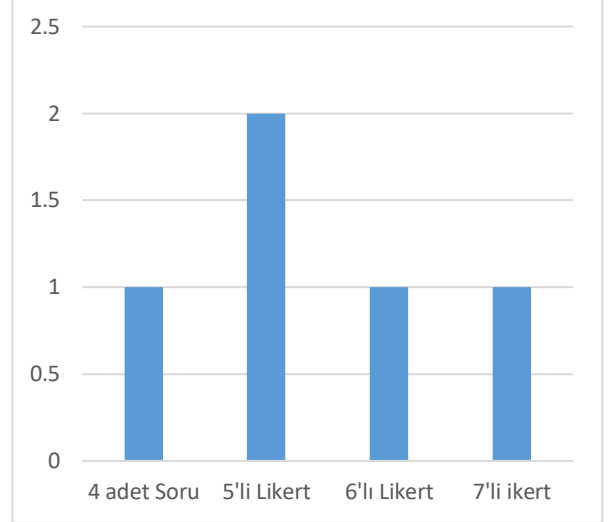
Grafik 12: Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerde Kullanılan Değişken Sayısına Göre Dağılımı

Grafik 12 incelendiğinde, “Cam Uçurum” konusunda yapılan tezlerin en fazla 4 değişken ile ilişkilendirildiği belirlenmiştir. Ayrıca 2 değişkenle çalışılan 3 ve 4 değişkenle çalışılan 1 adet yüksek lisans tezi olduğu görülmüştür.

3.8.13. Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerde Ölçek Türüne Göre Dağılımı

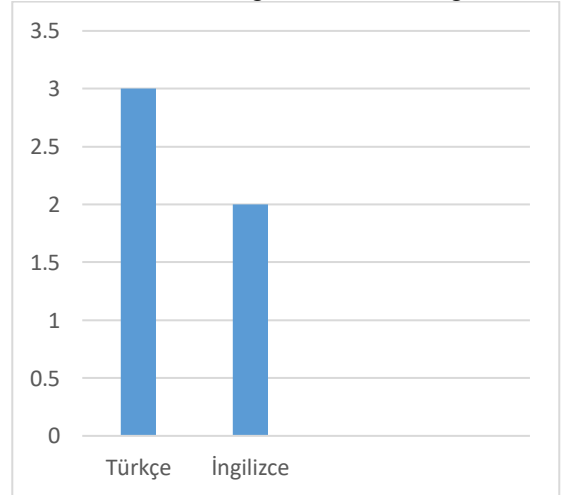
Grafik 13: Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerde Kullanılan Ölçek Türüne Göre Dağılımı

Grafik 13 incelendiğinde, “Cam Uçurum” konusunda yapılan tezlerin çoğunlukla 5’li Likert Ölçeği’ne göre hazırlandığı belirlenmiştir. Ayrıca 4 adet soru ile yapılan görüşmeden 1, 5’li Likert Ölçeği’nden 2, 6’lı Likert Ölçeği’nden 1 ve 7’li Likert Ölçeği’nden 1 defa yararlandığı da görülmüştür.

3.8.14. Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Yazıldığı Dillere Göre Dağılımı

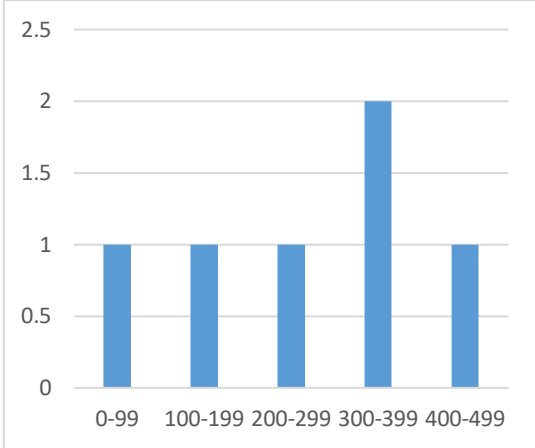
Grafik 14: Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Yazıldığı Dillere Göre Dağılımı

Grafik 14 incelendiğinde, “Cam Uçurum” konusunda yapılan tezlerin çoğunlukla Türkçe dilinde hazırlandığı belirlenmiştir. Ayrıca Türkçe dilinde hazırlanan 3 ve İngilizce dilinde hazırlanan 2 adet yüksek lisans tezi olduğu da görülmüştür.

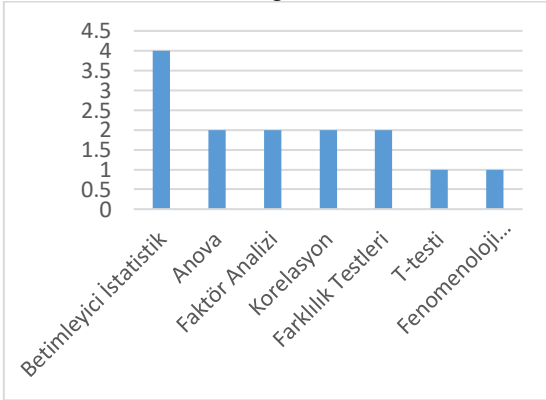
3.8.15. Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Örneklem Büyüklüğüne Göre Dağılımı

Grafik 15: Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Örneklem Büyüklüğüne Göre Dağılımı

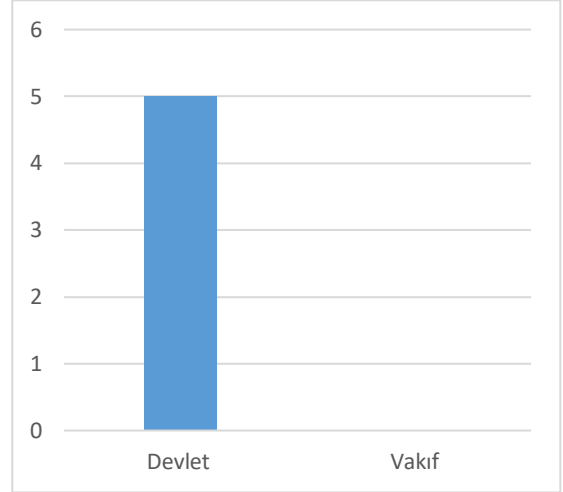
Grafik 15 incelendiğinde, “Cam Uçurum” konusunda yapılan tezlerin hazırlanan tezlerin örneklem büyüklüğünün 300-399 arasında yer aldığı belirlenmiştir. Ayrıca 0-99 arasında 1, 100-199 arasında 1, 200-299 arasında 1, 300-399 arasında 2 ve 400-499 arasında 1 adet tezin yazıldığı da görülmüştür.

3.8.16. Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerde Kullanılan İstatistikî Yöntemlere Göre Dağılımı

Grafik 16: Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerde Kullanılan İstatistikî Yöntemlere Göre Dağılımı

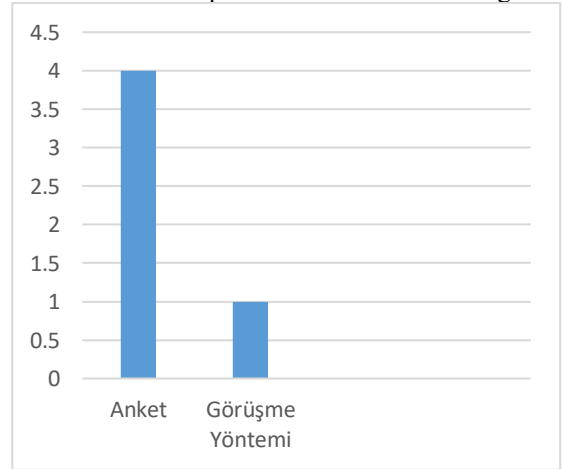
Grafik 16 incelendiğinde, “Cam Uçurum” konusunda yapılan tezlerde çoğunlukla betimleyici istatistik yapıldığı belirlenmiştir. Ayrıca hazırlanan tezlerden 4’ünde betimleyici istatistik, 2’sinde Anova, 2’sinde faktör analizi, 2’sinde korelasyon analizi, 2’sinde farklılık testleri, 1’inde T-testi ve 1’inde fenomenoloji yaklaşımı kullanılmıştır.

3.8.17. Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Yazıldığı Üniversite Türüne Göre Dağılımı

Grafik 17: Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Yazıldığı Üniversite Türüne Göre Dağılımı

Grafik 17 incelendiğinde, “Cam Uçurum” konusunda yapılan tezlerin tamamının devlet üniversitelerinde hazırlandığı belirlenmiştir. Ayrıca bu konu ile ilgili vakıf üniversitelerinde hazırlanmış bir araştırmaya da rastlanılmamıştır.

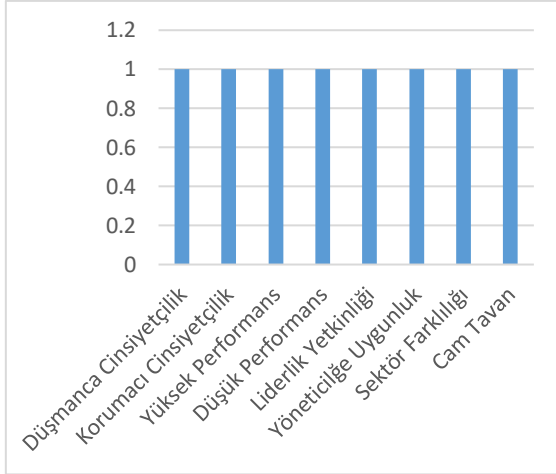
3.8.18. Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Veri Toplama Yöntemine Göre Dağılımı

Grafik 18: Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerin Veri Toplama Yöntemine Göre Dağılımı

Grafik 18 incelendiğinde, “Cam Uçurum” konusunda yapılan tezlerin çoğunluğunda verilerin anket yoluyla toplandığı belirlenmiştir. Ayrıca bu tezlerdeki verilerin 1’inin görüşme yöntemiyle ve diğer 4’ünün de anket yöntemiyle hazırlandığı görülmüştür.

3.8.19. Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerde Araştırılan Diğer Değişkenlere Göre Dağılımı

Grafik 19: Cam Uçurum Konusunda Hazırlanan Tezlerde Araştırılan Diğer Değişkenlere Göre Dağılımı

Grafik 19 incelendiğinde, “Cam Uçurum” konusunda yapılan tezlerin tamamında 1 konunun 1 defa ele alındığı belirlenmiştir. Ayrıca tezlerde düşmanca cinsiyetçilik 1, korumacı cinsiyetçilik 1, yüksek performans 1, düşük performans 1, liderlik yetkinliği 1 yöneticiliğe uygunluk 1, sektör farklılığı 1 ve son olarak cam tavan kavramının ise, 1 defa ele alındığı görülmüştür.

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu araştırmada 2011-2022 yılları arasında Türkiye’deki çeşitli üniversitelerde “Cam Uçurum” konusu ile ilgili olarak hazırlanan yüksek lisans tezlerini incelenmiştir. Ayrıca “Cam Uçurum” konusu ile ilgili olarak hazırlanan yüksek lisans tezlerinin var olan durumları da ortaya konmak istenmiştir. Bu tezler YÖK TEZ’de yayımlanan tezler olup YÖK TEZ’de sadece 5 adet yüksek lisans tezi ele alınmıştır. Bu tezlerin konusu, enstitüsü, üniversite adı, anabilim dalı, danışman unvanı, en çok yayın yapıldığı yıl, örneklem ili, araştırma yöntemi, örneklem grubu, örneklem yöntemi, ölçeği, değişken sayısı, ölçek türü, yazıldığı dil, örneklem büyüklüğü, istatistikî yöntemi, üniversite türü, veri toplama yöntemi ve diğer değişkenlerle olan ilişkisi incelenmiştir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara bakıldığında, Türkiye’de “Cam Uçurum” konusunda yapılan yüksek lisans tezlerinin en fazla 2011 yılında yazıldığı, en çok Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde hazırlandığı ve hazırlanan tezlerin Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve Kafkas Üniversitesi’nde yoğunlaştığı görülmüştür.

En fazla İşletme Anabilim Dalı’nda araştırıldığı, hazırlanan tezlere en çok Doç.Dr.’ların danışmanlık yaptığı, bu tezlerin ilk olarak 2011 yılında yazılmaya başlandığı, en çok Ankara İli’nde çalışıldığı tespit edilmiştir.

En fazla nicel yöntemlerin kullanıldığı, daha çok lisans öğrencileri üzerinde çalışıldığı, en fazla kolayda örneklem yönteminin tercih edildiği, Ryan ve

Haslam (2006)’nın geliştirdiği ölçekten daha çok yararlandığı ve en fazla 4 değişken ile çalışıldığı görülmüştür.

En çok 5’li Likert Tipi Ölçek ile yapıldığı, Türkçe dilinin daha fazla kullanıldığı, 300-399 arasındaki örneklem büyüklüğünün 2 defa çalışıldığı, en çok betimleyici istatistik analizinin yapıldığı, hazırlanan araştırmaların tamamının devlet üniversitelerinde yürütüldüğü, çoğunluğunun anketi veri toplama aracı olarak kullandığı ve hazırlanan tezlerde birden fazla değişkenin ele alındığı belirlenmiştir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar göstermektedir ki; “Cam Uçurum” kavramını ele alan çalışmalar çok az sayıdadır. Hazırlanan tezler belirli üniversitelerle sınırlıdır. Hazırlanan tezler 2011 yılında yapılmaya başlanmış, sonrasında ise aralıklı olarak çalışılmış ve yıllar içinde artan sayıda yapılmamıştır.

“Cam Uçurum” konusunda hazırlanan tezlerin sayı bakımından çok az olduğu da belirlenmiştir. Bu nedenle “Cam Uçurum” konusunda gelecekte yapılabilecek araştırmalar için önerilerimiz şunlar olacaktır:

Kadın yöneticilere uygulanan kariyer engellerinden kadınların haberdar ve toplumsal önlemler alınabilmesi için kongreler düzenlenebilir, seminerler verilebilir. Kadın yöneticilerin “Cam Uçurum” gibi bir engelle karşılaştıktan sonra görevlerini bırakmamaları için psikolojik olarak destek sağlanabilir. Nicel ve nitel yöntemleri birarada ele alan tezlerin sayısı artırılabilir. Sadece yüksek lisans düzeyinde değil doktora düzeyinde de çalışmalar hazırlanabilir. Kadın yöneticilerin içinde bulunmuş oldukları kültür yapısının da incelenmesi kadın yöneticilere karşı konulan değişik türdeki kariyer engellerinin ortaya çıkarılması konusunda yardımcı olabilir (Alhas, 2021b: 71). Kadın yöneticilerin hangi durumlarda üst düzey yöneticilik pozisyonlarına atanmaya aday oldukları ya da hangi durumlarda orta düzey yöneticilik pozisyonunda kalmaya zorlandıklarında araştırılabilir. Son olarak, Türkiye’de yapılan “Cam Uçurum” ile ilgili yapılan araştırmalarla yurtdışında yapılan araştırmaların sonuçları karşılaştırılarak aradaki farklılıkların hangi hususlardan kaynaklandığı incelenebilir.

KAYNAKÇA

- Akdemir, S.; Davarcıoğlu Özaktaş, F.; Aksoy, N. (2019), "Türkiye'de ve Seçilmiş Ülkelerde Kadının İşgücü Piyasasındaki Yeri", *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, 43:184-202.
- Aksoy Kürü, S. (2021), "Örgütsel Özdeşleşme ve Örgütsel Sinizm Arasındaki İlişki: Ulusal Yazında Bir Meta-Analiz Çalışması", *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21:137-172.
- Alhas, F. (2016), "Cam Tavan ve Cam Uçurum Olgusunun İncelenmesi: Öğrenciler Üzerinde Bir Araştırma", *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi*.
- Alhas, F. (2020a), "Tersine Göç: Cam Uçurum", *Türkiye Mesleki ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 4:83-95.
- Alhas, F. (2020b), "Cam Uçurum: Efsane Avcısı", *Ünye İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 3:2, 9-21.
- Alhas, F. (2020c), "Cam Uçurum: Cezalandırma Tapınağı", *Fırat Üniversitesi. İİBF Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 4:2, 201-218.
- Alhas, F. (2020d), "Ataerkil Kültürün ve Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliğinin Bir Sonucu: Cam Uçurum", *Türkiye Mesleki ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 2:4, 83-95.
- Alhas, F. (2021a), "Gizemli Bir Yükseliş: Cam Uçurum", *Atatürk Üniversitesi Kadın Araştırmaları Dergisi*, 3:2, 64-74.
- Alhas, F. (2021b), "Geçmişten Günümüze Kadar Kadın Yöneticilere Konulan Kariyer Engelleri", *Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8:2, 62-77.
- Ashby, J. S.; Ryan, M. K.; Haslam, S. A. (2007), "Legal Work and The Glass Cliff: Evidence that Women are Preferentially Selected to Lead Problematic Cases", *William and Mary Journal of Women and The Law*, 13, 775-793.
- Bardakçı, Ş.; Oğlak, S. (2022), "Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi ve Türkiye", *Toplumsal Politika Dergisi*, 3:1, 71-90.
- Bruckmüller, S.; Branscombe, N. R. (2010), "The Glass Cliff: When and Why Women are Selected as Leader in Crisis Contexts", *British Journal of Psychology*, 49:3, 433-451.
- Chambers, K. (2011), "The Glass Cliff: The Contribution of Social Identity and Gender Stereotypes in Preceding Leadership Preference and Trust", *Carleton University, Master of Art in Psychology Master Thesis*.
- Çalık, M.; Sözbilir, M. (2014), "İçerik Analizinin Parametreleri", *Eğitim ve Bilim*, 39:174, 33-38.
- Değirmençay, Ş. A.; Cin, M. (2016), "Türkiye'deki Deprem Eğitimi Araştırmaları: Betimsel İçerik Analizi", *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi (YYU Journal Of Education Faculty)*, XIII:1, 301-313.
- Ganiyu, R. A.; Oluwafemi, A.; Ademola, A. A.; Olatunji, O. I. (2018), "The Glass Ceiling Conundrum: Illusory Belief or Barriers Impede Women's Career Advancement in the Workplace", *Journal of Evolutionary Studies in Business*, 3:1, 137-166.
- Glick, P.; Fiske, S. T. (1996), "The Ambivalent Sexism Inventory: Differentiating Hostile and Benevolent Sexism", *Journal of Personality and Social Psychology*, 70:3, 491-512.
- Haslam, S. A.; Ryan, M. R. (2008), "The Road to Glass Cliff: Differences in the Perceived Suitability of Men and Women for Leadership Positions in Succeeding and Failing Organizations", *Leadership Quarterly*, 19:5, 530-546.
- Kahraman, S. D. (2010), "Kadınların Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliğine Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi", *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi*, 3:1, 30-35.
- Kaleli Yılmaz, G. (2015), "Türkiye'deki Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Çalışmalarının Analizi: Bir Meta-Sentez Çalışması", *Education ve Science/Eğitim ve Bilim*, 40:178, 103-122.
- Karatepe, S.; Nalçı Arıbaş, N. (2017), "İş Hayatında Kadın Yöneticilere İlişkin Cinsiyet Ayrımcılığı: Türkiye için bir Değerlendirme", *Yasama Dergisi*, 31: 7-23.
- Kıroğlu Bayat, İ.; Baykal Parıldar, B. (2021), "Toplumsal Cinsiyet Ayrımcılığının Yaratdığı Engeller: Çalışma Yaşamında Varılmaya Çalışan Kadın", *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 23:3, 745-762.
- Korkmaz, H. (2022), "Modern Dönemde Geleneksel Kültür Kodlarının/Ataerkil Yapının Aile Hayatına Yansıması", *Antakiyat/Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 5:1, 54-71.
- Metin, O.; Ünal, Ş. (2022), "İçerik Analizi Tekniği: İletişim Bilimlerinde ve Sosyolojide Doktora Tezlerinde Kullanımı", *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22:Özel Sayı 2, 273-294.
- Oelbaum, Y. S. (2016), "Understanding The Glass Cliff Effect: Why Are Female Leaders Being Pushed Toward The Edge?", *The City University of New York, Doktora Tezi*.
- Ryan, M. K. ; Haslam, S. A. (2005), "The Glass Cliff: Evidence that Women are Overrepresented in Precarious Leadership Positions", *British Journal of Management*, 16, 81-90.
- Ryan, M. K.; Haslam, S. A. (2006), "The Glass Cliff: The Stress of Working on the Edge", *European Business Forum*, 27, 42-47.
- Ryan, M. K.; Haslam, S. A.; Kulich, C. (2010a), "Politics and the Glass Cliff: Evidence That Women are Preferentially Selected to Contest Hard-to-Win Seats", *Psychology of Women Quarterly*, 34:1, 56-64.
- Ryan, M. K.; Haslam, S. A.; Kulich, C.; Trojanowski, G.; Atkins, C. (2010b), "Investing with Prejudice: The Relationship Between Women's Presence on Company Boards and Objective and Subjective Measures of Company Performance", *British Journal of Management*, 21: 484-497.
- Sözbilir, M.; Kutu, H.; Yaşar, M. D. (2012), "Science Education Research in Turkey: A Content Analysis of Selected Features of Papers Published", In Diilon, J; Lorde, D. (Eds). "The World of Science Education: Handbook of Research in Europe", (pp.341-374). Rotterdam: Sense Publishers.
- Sultana, A. (2019), "Ataerkillik ve Kadının İkincilliği; Kuramsal Bir Analiz", *e-Şarkiyat İlimi Araştırmalar Dergisi*, 11: 23, 417-427.
- Telli Danışmaz, A. (2019), "Sosyal Bilimlerde Presenteeism'i İnceleyen Araştırmaların Betimsel İçerik Analizi", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12:65, 1277-1283.

Ulusal Tez Merkezi (2023), <https://www.google.com/search?q=Ulusal+Tez+Merkezi+%28Y%C3%96K> (Erişim Tarihi: 08.12.2023).

Ültay, E.; Akyurt, H.; Ültay, N. (2021), “Sosyal Bilimlerde Betimsel İçerik Analizi”, IBAD Sosyal Bilimler Dergisi, 10, 188-201.

Yıldız, S.; Alhas, F.; Sakal, Ö.; Yıldız, H. (2016), “Cam Uçurum: Kadın Yöneticiler Cam Tavanı Ne Zaman Aşar?”, Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, 71:4, 1119-1146.

ARAŞTIRMADA KULLANILAN TEZLER

Ak Kurt, D. (2011), “Glass Cliff in Relation to Hostile and Benevolent Sexism”, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.

Alhas, F. (2016), “Cam Tavan ve Cam Uçurum Olgusunun İncelenmesi: Öğrenciler Üzerinde Bir Araştırma”, Kafkas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.

Güz, M. (2022), “Cam Uçurum Algısında Sektörel Farklılıkların Senaryo Tekniği ile Araştırılması”, Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.

Uyar, E. (2011), “The Glass Cliff: Differences in Perceived Suitability and Leadership Ability of Men and Women for Leadership Positions in High and Poor Performing Companies”, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.

Vural, M. F. (2017), “Türkiye’de Cam Uçurum” Olgusunun İncelenmesi: Özel Şirket Çalışanları Üzerine Bir Araştırma”, Kafkas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.

EXTENDED ABSTRACT

“Glass Cliff”; it is a concept that was developed by male managers in order to blame only the female manager for the business, which was already on the brink of crisis, and to reveal the idea that a female manager cannot be a senior manager (Chambers, 2011: 4-5). The basic logic in the “Glass Cliff” concept is that male managers probably deserve senior positions when the business is more prosperous and more successful, but female managers are probably more likely to move to senior management positions in times of crisis, when the company is more prone to failure, and when mistakes are more frequent it seems that they deserve to be appointed (Bruckmüller and Branscombe, 2010: 443).

The research includes master’s theses written between 2011-2022. The theses discussed in the research are 5 theses in the Turkish National Thesis Center. This research was prepared as a qualitative research. In order to achieve this aim, all master’s theses prepared between 2011-2022 were discussed. It has been determined that there are 5 master’s theses written on the subject of “Glass Cliff” between 2011-2022. Content analysis was used to conduct qualitative research. Content analysis; it is expressed as a type of analysis that allows the content of predetermined texts, documents, documents and themes to be analyzed objectively within certain rules (Metin and Ünal, 2022: 275).

Turkish National Thesis Center was used in order to reach the theses written in this research and to obtain all the information about these theses. Only the theses in the Turkish National Thesis Center were used in the research. It is assumed that the information about the theses in the Turkish National Thesis Center, where the theses discussed in the research are downloaded, are correct, complete, complete and up-to-date.

The universe in this research is the master’s theses written on the subject of “Glass Cliff” in Turkey. The sample of this research is the master’s theses that were open to access between 2011-2022 on the subject of “Glass Cliff” in Turkish National Thesis Center. In this research, the keyword “Glass Cliff” was used to reach the theses written in 2023 by Turkish National Thesis Center, “Permitted” was chosen as the permission status, and the thesis type was selected as “Master’s Thesis. For this research, a form was created to examine the theses written on the subject of “Glass Cliff”. In this form, the year of publication of the thesis, type of thesis, type of institute, name of the university, department, title of advisor, year of publication, sample province, research method, sample group, sampling method, scale, number of variables, type of scale, language in which it was written, sample size, statistical method, university type, data collection method and other variables are included. These titles were first transferred to Excel and then analyzed with the SPSS 25.0 program.

It has been determined that the first thesis written from these theses was written in 2011 and the last thesis was written in 2022. In 5 of these theses, the word “Glass Cliff” was used. It was seen that 4 of these theses were written on business and 1 on psychology. 2 of these theses were written at METU, 2 at KAU and 1 at Trakya University. It was determined that 4 of these theses were written by quantitative methods and 1 of them was written by qualitative methods. In these theses, random sampling was used in 1, snowball sampling in 1, convenience sampling in 2, and interview method in 1 as the sample selection method. Undergraduate students in 3 of these theses and private sector employees in 2 were chosen as the sample group. According to the results of this research, it has been determined that the master’s theses on the subject of “Glass Cliff” in Turkey are insufficient. It can be suggested that writing more master’s theses in the future and studying this subject in doctoral theses may contribute to the relevant literature.

Considering the results obtained from the research, the most of the master’s theses on the “Glass Cliff” in Turkey were written in 2011, the most were written at the Institute of Social Sciences, the written theses were concentrated at the Middle East Technical University and the Kafkas University, the most were researched at the Department of Business Administration, most of the theses are Assoc. Dr. prepared in consultation with Turkish language is used more than 4 variables, the sample method is preferred at the most, the scale developed by Ryan and Haslam (2006) is used more than the scale developed by Ryan and Haslam (2005), the sample size between 300-399 is used more, the sample size between 300-399 is studied 2 times, the most descriptive statistics are used the most, quantitative methods are used the most, undergraduate students are studied the most, the sample size between 300-399 is studied 2 times, the most descriptive statistics are used 100-299, is used the most where the analysis is performed, it was determined that all of the written research was conducted at public universities, most of them used the survey as a data collection tool, and more than one variable was considered in the written theses.